

HIERBOVEN: De dood van Cleopatra uit 1874 van Jean André Rixens sluit aan bij de mythe dat van de farao een vrolijk, mooi lichaam achterbleef.

De executie van Elizabeth I

Aan het hof van Elizabeth I waren opstanden, samenzweringen en moordpogingen aan de orde van de dag. Velen wilden de koningin vermoorden.

Het doel varieerde: de katholieke kerk in ere herstellen, Elizabeths zus Mary op de troon helpen of zorgen dat een buitenlandse macht Engeland kon binnenvallen. Gif was een geliefd moordwapen en een van de gifmoordenaars zou Elizabeths eigen lijfarts zijn geweest.

Elizabeth I was gewend aan pogingen om haar te vermoorden, zelfs door Engelse edelen. Er werden complotten gesmeed door haar zus Mary, Thomas Howard van Norfolk, Sir Francis Throckmorton en Sir Anthony Babington. In 1570 verscheen een bul van paus Pius V waarin Elizabeth tot ketter werd verklaard en waarin de paus dreigde iedereen te excommuniceren die haar gehoorzaamde. Elizabeth was vogelvrij verklaard.

Er waren zelfs zo veel complotten tegen Elizabeth dat een groep trouwe volgelingen onder leiding van Sir William Cecil en Sir Francis Walsingham zwoeren een eed dat ze iedereen ter dood zouden brengen die tegen haar samenspande. Diezelfde Walsingham raadde haar zijn persoonlijke arts aan, Roderigo Lopez, uiteraard met de beste bedoelingen.

Lopez was geboren in Portugal. Hij was een succesvolle arts in het Saint-Bartholomew Hospital in Londen, waar hij een aantal destijds populaire behandelingen uitvoerde: 'lieten, zuiveren en bloeden'. Hoewel Lopez was benoemd tot lijfarts van de koningin, vonden sommigen aan het hof hem onbetrouwbaar - al helemaal omdat hij een tot het christendom bekeerde jood was - en al gauw deden de nodige beschuldigingen tegen hem de ronde.

De ernstigste beschuldiging maakte gewag van 'gevaarlijk en wanhopig verraad' en werd geuit door de Graaf van Essex, Robert Devereux, die geliefd was bij Elizabeth. Hij had een hekel aan Lopez omdat die tegen een gemeenschappelijke kennis had gesproken over zijn geslachtsziekte. Het bewijs was een onderschepte brief waarin Lopez

parels bestelde. De regel 'De drager zal je de prijs van je parels noemen' zou betekenen dat Lopez' aanbod om de koningin te vermoorden was geaccepteerd en dat hij tot handelen zou overgaan.

Vanwege deze beschuldiging werd Lopez gemarteld en ondervraagd, en spionnen doorzochten zijn huis. Zij meldden aan Elizabeth dat ze geen enkel bewijs hadden kunnen vinden voor datgene waarvan de arme man werd beschuldigd. Ondertussen had Lopez echter onder marteling toegegeven dat hij 50.000 kronen had aanvaard van de Spaanse koning om Elizabeth te vergifigen. Deze bekentenis trok hij later weer in, maar het was al te laat: hij werd ter dood veroordeeld.

Zelfs op het schavot riep Lopez nog dat hij onschuldig was en dat hij evenveel hield van Elizabeth als van Jezus, wat leidde tot het nodige antisemitische commentaar onder de toeschouwers. In het Engeland onder Elizabeth was persoonlijke vrijheid ondergeschikt aan de nationale veiligheid, en als jood en buitenlander was Lopez een makkelijke zondebok. Een verdenking en veroordelen waren genoeg om hem schuldig te verklaren.

HIERBOVEN: gravure uit 1627 van Roderigo Lopez met een Spaanse samenzweerder.

*In quo quis peccat
In eo punitur.*

HIERBOVEN: Anthony Babington en zes andere samenzweers worden in 1586 opgehangen, uit elkaar getrokken en in stukken gehakt.

Palmer bood zichzelf aan om hem te behandelen; hij was immers arts. De behandeling bestond uit 3 korrels strychnine. Cook schreeuwde het uit van de pijn en riep dat hij geen lucht kreeg. Hij overleed met een sterk gekromde rug.

Hierna ging Palmer namens zijn vriend naar de renbaan om de winst te incasseren. Bovendien trachtte hij een post-mortemonderzoek te saboteren, door de onderzoekers arts aan te sluiten terwijl deze aan het werk was en door te knoeien met een deel van de maag, die als bewijsstuk in een

pot werd bewaard. Ook bij een tweede post-mortemonderzoek kon gif als doodsoorzaak niet worden aangetoond. De dienstdoende dokter maakte er echter geen geheim van dat Cook volgens hem 'was overleden door gif dat hem bewust was toegediend door William Palmer'.

Er volgde doorslaggevend bewijs. De lichamen van Palmers vrouw Ann en van zijn broer Walter werden opgegraven; het lichaam van Ann bleek sporen van antimoon te bevatten. Er was meer aanvullend bewijs voor

Palmers betrokkenheid: twee apothekers getuigden dat ze strychnine aan Palmer hadden verkocht. De verdediging stelde hiertegenover dat van dat gif geen sporen waren aangetroffen in de magen van Ann en van Cook. Een tijdlang leek het erop dat Palmer vrijuit zou gaan, temeer daar de rechter tegen de jury zei dat Palmer volgens hem onschuldig was.

Maar toen de aanklager te berde bracht dat Palmer had gernoemd voor geld om opsluiting vanwege zijn schulden te voorkomen, raakte de jury overtuigd. Na een uur kwamen ze tot de conclusie dat hij schuldig was; Palmer werd veroordeeld tot de galg. De uitspraak leidde tot veel debat, aangezien er nauwelijks harde bewijzen waren tegen Palmer. Na zijn executie doken echter verdachte indicaties op, waaronder een recept voor strychnine en opium dat Palmer zelf had geschreven.

LINKS: de Talbot Arms Inn te Rugeley, waar John Cook in 1855 overleed. Hier werd ook zijn lichaam onderzocht.

HIERBOVEN: Saint-Augustines kerkhof te Rugeley. Hier zijn John Cook en leden van de familie Palmer begraven.

Op het schavot werd Palmer gevraagd om zijn misdaden te bekennen, maar hij weigerde. Nadat hij was opgehangen en stukjes van zijn neus waren verkocht voor 5 shilling per inch, wonden van zijn lichaam twee dodenmaskers gemaakt. Daarna werd het lijk in een zak gedaan en begraven in een massagraf aan de voet van de gevangenispoel. Tijdgenoot Charles Dickens noemde William Palmer 'de grootste schurk die ooit een voet heeft gezet in de Old Bailey'. Palmer laat het verhaal na van het met winstooiwerk vergiften van vrienden en familie.

ANTIMOON

Antimoon is een zilvergrig metallisch element, dat ooit in kleine hoeveelheden werd gebruikt om dieren te ontwormen, maar dat in hoge doses zeer giftig is voor mensen. Een dodelijke dosis bevat 100 tot 200 mg antimoon. Het effect van het gif is vergelijkbaar met dat van arsenicum.

Antimoon stelt belangrijke enzymen buiten werking en vernietigt rode bloedcellen. Symptomen van acute antimoonvergiftiging zijn gastro-enteritis, misselijkheid, braken en bloederige diarree, gevolgd door nierfalen.

Er bestaat geen tegengif; de behandeling bestaat uit het leegpompen van de maag en het geven van dimercaprol voor een snellere uitscheiding van het gif. Soms wordt ook een bloedtransfusie toegepast.

The Times

REPORT

OF THE

TRIAL OF WILLIAM PALMER,

FOR POISONING JOHN PARSONS COOK,
AT RUGSELEY.

THE TALBOT ARMS, RUGSELEY, THE SCENE OF COOK'S DEATH.

FROM THE SHORTHAND NOTES TAKEN IN THE CENTRAL CRIMINAL COURT

Hitlers cyanidecommando

Op 30 april 1945 drong het nieuws door tot de bunker van Adolf Hitler: het Duitse leger was er niet in geslaagd om de omsingeling van Berlijn door het Sovjetleger te doorbreken.

Het einde van Hitlers 'duizendjarige rijk' en de Tweede Wereldoorlog was onvermijdelijk. Hitler, zijn vrouw Eva Braun en leden van het opperbevel pleegden zelfmoord met cyanide om niet in handen te vallen van de vijand.

Nadat hij het nieuws over het falen van het Duitse leger had vernomen, sprak Hitler met hoofd van de partijkanselier Martin Bormann en schudde hij de hand van zijn adjudant Otto Günsche. Hij zei tegen Günsche dat alle Duitse soldaten verlost waren van hun eed van trouw. Hitler en Eva Braun sloten de deur naar de studeerkamer; Günsche gaf te kennen dat niemand hen mocht storen.

Iedereen in de bunker zweeg en wachtte gespannen. Uiteindelijk opende lijfwacht Rochus Misch de deur van de studeerkamer. Hij beschreef later wat hij aantroef: 'Als eerste viel mijn blik op Eva. Ze zat met opgetrokken benen, haar hoofd in de richting van Hitler geneigd. Haar schoenen stonden onder de bank. Vlak bij haar... de dode Hitler. Zijn ogen waren open, zijn hoofd was iets naar voren gekanteld.'

Hitler en Braun hadden beiden een glazen cyanideampul stukgebeten en Hitler had zich door het hoofd geschoten. Hun lichamen werden via de achterdeur van de Führerbunker naar buiten gebracht, overgoten met benzine en aangestoken, zoals Hitler zijn bediende Heinz Linge had bevolen: 'Je mag niet toestaan dat mijn lichaam in handen valt van de Russen. Ze zouden er een spektakel mee aarichten in Moskou.'

Nu Hitler er niet meer was, begonnen leden van het opperbevel zich eveneens van kant te maken. De nieuwe kanselier Joseph Goebbels en zijn vrouw Magda sloten hun zes kinderen op in een slaapkamer, gaven hun een moefine-injectie en drukten hun kaken tegen elkaar om een cyanideampul. Magda verliet huilend de kamer en ging aan een tafel patience zitten spelen. Op 1 mei verlieten ze de

bunker, beten een cyanideampul kapot en schoten zichzelf dood.

Tientallen andere hooggeplaatste nazis en Duitse generaals brachten zichzelf om in de nadagen van de Tweede Wereldoorlog. Holocaustarchitect Heinrich Himmler en nazipartijleider Hermann Goering pleegden zelfmoord met cyanide nadat ze door de Geallieerden gevangen waren genomen.

Op 3 mei betraden soldaten van het Sovjetleger de Führerbunker. Ze ontdekten de lichamen van de zes kinderen van het gezin Goebbels. Hun gezichten toonden de gruwelijke sporen van cyanidevergiftiging. Ook de lichamen van de miljoen slachtoffers van cyanidevergiftiging in de naziconcentratiekampen waren kort daarvoor ontdekt.

HIERBOVEN: voorpagina van de New York Daily News van 2 mei 1945.

HIERBOVEN: Himmlers lichaam na zijn zelfmoord door middel van een cyanidepil. Zijn doodstrijd duurde vijftien minuten.